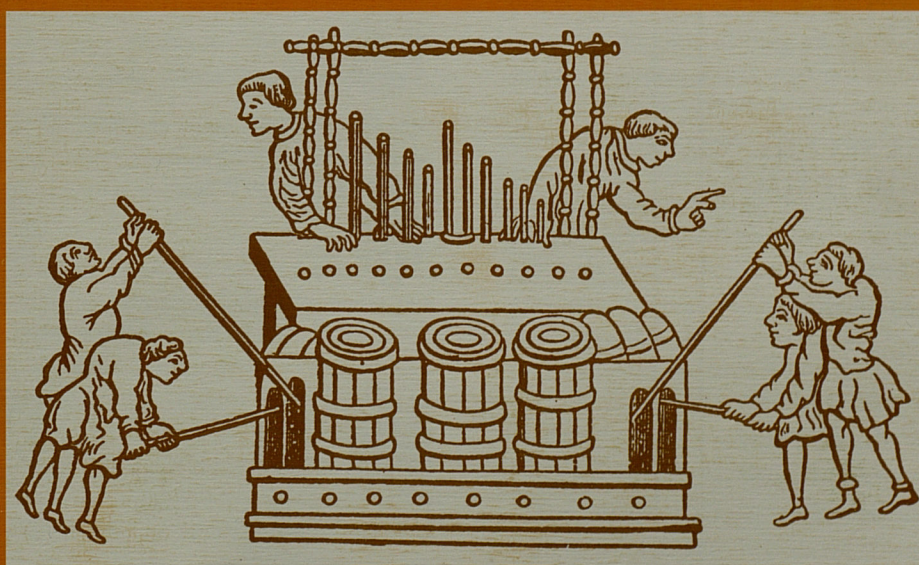


Sa Cadireta

Informatiu semestral de la secció *Amics de l'Orgue* - Fundació ACA • 1 - Tardor'98



Orgue del segle IX - Dibuix del Saltiri de Utrecht, devers l'any 890.

Informatiu de l'Art

Sa Cadireta

Informatiu semestral

Edita:

Fundació ACA/Àrea Creació Acústica.

Coordinador de la Publicació:

Antoni Caimari i Alomar.

Redactors i Col·laboradors:

Arnau Reynés, Miquel Bennàssar,
Antoni Mulet, Joan Parets.

Maquetació i Diseny:

ACA - Impremta Bergas.

Secretaria de Redacció:

Beatriu Florit.

Administració i Publicitat:

Caterina Payeras.

Impressió:

Impremta Bergas.

Depòsit Legal:

P.M. 1864/1998



MEMBRES DE LA SECCIÓ AMICS DE L'ORGUE D'ACA

Director: Arnau Reynés.

Vice-director: Antoni Mulet.

Secretari: Joan Segura.

Vice-secretari: Miquel Bennàssar.

Vocals: Bartomeu Mut, Joan Parets, Pere Reynés, Antoni Caimari i Xavier Carbonell.



**Consell Insular
de Mallorca**
Comissió de Cultura i Patrimoni Històric

Fundació
Àrea Creació Acústica
Son Biellí • Búger

ACA

Son Biellí

07311 Búger • Mallorca

Illes Balears (Espanya)

Tel. +(34) 971 51 65 01 - Fax: 971 51 65 02



GOVERN BALEAR

Conselleria de Turisme



FOMENT DEL TURISME



AJUNTAMENT DE MURO



AJUNTAMENT DE PALMA



AJUNTAMENT DE SA POBLA



AJUNTAMENT D'ALCÚDIA



AJUNTAMENT D'INCA



AJUNTAMENT DE POLLENÇA



AJUNTAMENT D'ARTÀ



Ajuntament de Felanitx



AJUNTAMENT DE MANACOR



AJUNTAMENT DE SANTANYÍ

Hi col·laboren:



Colonya
Fundació Guillem Cifre



CASA MUNICIPAL DE CULTURA
FELANITX

PRAEAMBULUM (Introducció)

Benvolguts amics:

Fa uns anys, ens vàrem reunir un grup d'amics, entre els qui hi havia organistes, orgueners, compositors, historiadors..., per intentar donar a conèixer aquest gran patrimoni que configura el món de l'orgue mallorquí d'una manera especial, i també l'orgue en general.

D'aquesta reunió d'amics i amants de l'orgue en va sortir una comissió que es posà a fer feina envers aquest instrument anomenat el rei de tots ells, duent a terme moltes activitats que exposarem més endavant. Avui en donam a conèixer una molt important, que és aquest Butlletí Informatiu que vol arribar a tots els mallorquins i també a totes aquelles persones que estimen i aprecien l'orgue. Vol ser per tant una eina de comunicació d'aquesta Secció "Amics de l'Orgue" i de tots els socis, simpatitzants i amants de la música en general i del gran patrimoni organístic mallorquí.

Aquest Vè Simposi que celebrem enguany aquest mes d'Octubre a Pollença, neix amb uns canvis importants que cal esmentar. Per primera vegada ha estat organitzat per la secció "Amics de l'orgue d'ACA" amb la col.laboració i participació d'IBATUR i Foment del Turisme que a partir d'enguany contribuirà amb nosaltres als propers Simposis i concerts que s'aniran organitzant, i que volem agrair d'una manera especial.

També no volem deixar de citar els nous Ajuntaments que aquest any s'han incorporat a aquest esdeveniment, són els de Santanyí, Manacor i Palma així com la resta d'Ajuntaments que col.laboren ja fa anys.

Aquest any 1998, per primera vegada la música d'orgue ha estat present al XIX Encontre Internacional de Compositors i a un orgue molt simbòlic del nostre patrimoni, l'orgue de Santanyí. En aquest marc incomparable vàrem poder escoltar diversos compositors contemporanis: Antoni Matheu, Antoni Martorell, Xavier Carbonell i Enric Ferrer a càrrec dels intèrprets organistes Arnau Reynés i Miquel Bennàssar, sense oblidar la col.laboració especial del contrabaix tocat per Martin Gregg. La majoria de les obres que es varen interpretar foren encàrrecs especials per aquest XIX Encontre Internacional de Compositors, així la Partita sul Kyrie "Orbis Factor" per a un orgue barroc d'Antoni Martorell, són una sèrie de variacions damunt el tema del Kyrie abans esmentat i donen una gran varietat de timbre i harmonia a aquest tema. Igualment "Ceiola" i "Ble" de Xavier Carbonell ens donaren a conèixer el mon sonor del rei dels instruments a través d'una música molt descriptiva. També l'obra "6-gener" que comença amb una situació plàcida, s'anirà carregant a mesura que camina tota ella d'un sentiment dramàtic, i així finalitzarà la composició. Encara que no fou un encàrrec per aquest Encontre també es varen interpretar l'Ofertori "Victimae Paschali Laudes" d'Antoni Martorell, on es pot escoltar en tot moment el tema gregorià cantant amb jocs solistes de l'orgue. La Suite "Als vells orgues mallorquins" d'Antoni Matheu, fou present a

aquest concert amb un extracte: Introitus (tema gregorià), Batalla, Diàleg de Cadireta i Orgue Major i Epíleg; escrita tota la Suite amb un llenguatge atonal i dodecafònic molt específic d'aquest compositor.

Aquest Butlletí Informatiu com podreu observar l'hem titulat "**SA CADIRETA**". Aquest nom té un significat ja que identifica una part important de l'orgue. Sa Cadireta, com la pròpia paraula ho diu, és la part de l'orgue (ve a ser un petit orgue separat del Gran Orgue o Orgue Major) on l'organista s'hi asseu, i està accionat, és a dir, el fem sonar amb el primer teclat de la consola. Així mateix, també hem assignat a les altres seccions d'aquest Butlletí, que com hem dit serà semestral, amb altres noms que fan referència a altres parts de l'instrument (l'orgue) o de la música organística, i perquè en tenguem coneixement, seguidament vos comentam aquests noms:

• **Praeambulum:** Com sabeu molts de vosaltres, es tracta d'una forma musical que vol dir "Preludi" que moltes vegades va abans de la "Fuga", encara que també pot anar sol. Així al Butlletí es referirà a la Introducció.

• **Secrets i Registres:** Per entendre l'un, també explicarem l'altre. El secret o salmer és com una caixa ben tancada i interiorment dividida al llarg en canals per on passa l'aire. Cada canal correspon a una nota del teclat, i quan pitjam una tecla, accionam una ventallola que obri el pas de l'aire que va al canal i deixam passar l'aire que va al tub del damunt i sona, per tant el secret té tantes ventalloles com tecles hi ha al teclat. Al damunt hi ha els forats on van col.locats els tubs de l'orgue; però davall els tubs hi ha unes corredores amb forats que van perpendiculars als canals, amb la finalitat que quan accionam un registre (aquests s'accionen amb unes palanques o tiradors des de la consola de l'orgue), es mou la corredora fent coincidir els seus forats amb els del secret, posant-los en comunicació, i així surt el vent que hi ha als canals interiors i fa sonar els tubs que hi troba al damunt si la corredora ha estat accionada.

Aquestes corredores tenen al damunt una post amb els mateixos forats que la mateixa corredora, on hi ha al damunt, una família de tubs: són els jocs o registres. Per tant quan parlam d'un registre, anomenam una família de tubs de l'orgue, com poden ser el Flautat, l'Octava, la Flauta, la Trompeta, la Corneta...

El secret es referirà a l'activitat de la Comissió en aquest Butlletí, i també a partir del proper, a la de la "Junta Directiva", els registres al noticiari del Butlletí.

• **Ses Manxes:** Quasi es fa innecessari comentar-les, perquè com sabem, són les que fent-les moure mecànicament l'aire que després s'emmagatzemava al dipòsit, avui moltes d'elles han quedat substituïdes pel motor ventilador, encara que moltes d'elles es poden fer moure mecànicament. Aquesta secció farà referència a l'informe de Secretaria.

•**Orgueneria:** Podem dir que es refereix a tot el que tracta de l'orgue, per tant l'orguener sol tenir un taller d'orgueneria. En aquesta secció es tractarà de projectes de nous orgues, de restauracions i reconstruccions...

•**Trompeta Magna:** Es tracta d'un registre situat en batalla (la batalla de l'orgue pertany als tubs de trompeteria que està en posició horitzontal davall el Flautat de cara. Tractarem en aquesta secció de la informació de concerts, cursets i activitats entorn a l'orgue.

Juntament amb aquest Butlletí, vos arribarà un fulletó (tríptic) que podreu emplenar i enviar les vostres dades personals si vos voleu fer "soci", a l'adreça indicada en el mateix, a la Secció d'ACA (que vol dir Àrea de Creació Acústica) "d'Amics de l'Orgue" amb seu a Búger.

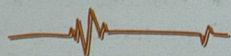
Fem comptes que aquest primer Butlletí Informatiu que ara surt per a tothom, tenguí continuïtat, si Déu ho vol, amb dos Butlletins Informatius anuals per a tots els socis. Per això, juntament amb el primer exemplar explicarem com fer-se'n soci

d'aquesta agrupació "d'Amics de l'Orgue" dins la fundació ACA. Així doncs, esperam des d'avui, continuar aquesta tasca endavant i no cansar-nos, i agrair la cooperació de tots el qui han fet possible tot això.

Volem també agrair la contribució de totes aquelles persones que any darrera any han participat amb nosaltres dels concerts i Simposis que hem anat organitzant des de l'any 1994, d'una manera especial al president d'ACA Antoni Caimari, i a les persones (rectors, vicaris, priors, prioros...) responsables de totes les parròquies i convents que ens han deixat els orgues per realitzar totes aquestes activitats, i esperam continuar contant amb tots vosaltres per a molts d'anys. Moltes gràcies per la vostra assistència i col·laboració.

Arnau Reynés

Director Secció Amics de l'Orgue



SECRETS

(Activitat de la Junta Directiva)

Arnau Reynés

COMISSIÓ PER ALS ORGUES DE MALLORCA AMB SEU A L'A.C.A.:

Aquesta comissió es va formar l'any 1994 i està composta pels següents membres:

- Antoni Mulet (organista).
- Xavier Carbonell (compositor-organista)
- Pere Reynés (orguener).
- Arnau Reynés (organista).
- Joan Parets (musicòleg, historiador).
- Miquel Bennàssar (organista).
- Antoni Caimari (pianista-compositor i President d'ACA).

Dita comissió va organitzar l'any 1994 a Sa Pobla les "I Jornades Musicals Capvuitada de Pasqua" amb distints concerts d'orgue, i el "I Simposium sobre els Orgues Històrics de Mallorca" centrant-se damunt la família d'orgueners mallorquins "Caymari" i els seus orgues.

L'any 1995 organitzà el "II Simposium i Jornades Musicals" a Inca, versant sobre la figura de "Jordi Bosch" i organitzant els corresponents concerts d'orgue als diferents pobles que varen intervenir: Pollença(concert d'alumnes), Alcúdia, Muro, Sa Pobla i evidentment Inca.

L'any 1996 ha organitzat el "III Simposium i Jornades Musicals" a Alcúdia(Ermita de La Victòria), damunt el tema de "L'orgue de Joan M^a Thomàs" i "L'anàlisi de l'obra organística de Joan M^a Thomàs", organitzant una altra volta els corresponents concerts d'orgue als pobles que varen intervenir: Pollença(concert d'alumnes), Sa Pobla, Inca, Muro i Alcúdia.

L'any passat (1997)es va organitzar el "IV Simposium i Jornades Musicals" a Muro (Convent de Santa Anna) que va

tractar damunt el tema "Els orgueners mallorquins del segle XIX", organitzant els corresponents concerts als pobles que varen participar: Sa Pobla, Alcúdia, Inca, Pollença Artà, Felanitx i Muro.

Fins ara aquesta ha estat la tasca que ha tingut l'esmentada Comissió, encara que no podem deixar d'esmentar altres activitats que ha promogut entorn dels Simposiums:

-Organització de concerts didàctics a alguns dels pobles que han intervingut en els diferents Simposiums.

-Organització pel que fa als organistes que han fet els concerts.

-Interès pel món de l'orgue i per donar-lo a conèixer: ajuda en el ressorgiment de l'antiga Associació d'Amics de l'Orgue "Jordi Bosch".

-Exposició de fotografies dels Orgues Històrics de Mallorca.

I l'objectiu més important que s'ens presenta ara és sens dubte aquest ressorgiment de l'Associació abans esmentada dins el marc de l'A.C.A.

Aquesta Associació que va desaparèixer, fou creada per Mn. Antoni Matheu, Gerhard Grenzing, Josep Estelrich ... i adoptant aquest mateix nom "Jordi Bosch".

FUNDACIÓ DE "L'ASSOCIACIÓ"(Secció "Amics de l'Orgue" d'ACA:

Seguint els mateixos estatuts que l'antiga associació, i modificant-los segons la Comissió creada pels Simposiums, pretenem els integrants de la mateixa constituir una altra vegada l'Associació Amics de l'Orgue "Jordi Bosch" que adoptarà el nom de Secció "Amics de l'Orgue Mallorquí" integrada dins ACA.

La secció ja té una Junta Directiva que va ésser votada per la Comissió esmentada el dia 9 de Gener de l'any en curs i està formada per:

-Un director (Arnau Reynés), un vice-director (Antoni Mulet), un secretari (Joan Segura), un vice-secretari (Miquel Bennàssar) i els vocals (Bartomeu Mut, Joan Parets, Pere Reynés, Antoni Caimari i Xavier Carbonell).

Poden formar part d'aquesta secció "Amics de l'Orgue Mallorquí" d'ACA totes les persones interessades en el món de l'orgue, des dels professionals (orgueners, organistes, estudiants d'orgue, estudiants de música en general, ... fins als simpatitzants, aficionats que encara que no toquin l'instrument l'aprecien, persones que els agrada la música d'aquest instrument... i sense oblidar els membres d'altres comissions ja creades).

PRIMERS OBJECTIUS DE LA SECCIÓ "AMICS DE L'ORGUE" d'ACA, una vegada fundada:

-Reunir totes les persones i elements que configuren el món de l'orgue a la nostra illa (aconseguir un nombre cada vegada més creixent de socis).

-Cuidar, protegir i conservar el patrimoni organístic de Mallorca.

-Donar a conèixer aquest patrimoni a nivell insular, nacional i internacional.

-Assessorar a particulars, entitats (ajuntaments, parròquies, entitats civils i eclesiàstiques...) en la restauració, reconstrucció i conservació d'aquest patrimoni.

-Divulgació de la música d'orgue, promovent cicles de concerts a Mallorca, i a cada poble en particular, així com també cursos d'orgue com els que ja existeixen.

-Promoure escoles d'organistes (estudiants d'orgue).

-Recuperar i potenciar la missió de l'organista d'església, tan important en la tradició musical i cultural.

-Organitzar concerts didàctics pels escolars.

-Fomentar la creació de comissions i associacions d'amics de l'orgue locals (a cada poble).

-Afavorir l'eclosió dels organistes amateurs.

-Aconseguir de les administracions locals, insulars i de les Illes, diners per poder anar restaurant els instruments que ho necessiten.

-Mantenir contactes amb les escoles de música, conservatoris, entitats culturals dels diversos pobles, per la difusió de l'orgue: conferències, col·loquis, audicions, audiovisuals...

-Difondre la música organística en viu, a través de l'emissió per a radio (local, insulars ...) i TV (locals, insulars, de les Illes ...), i també la difusió a través de l'enregistrament (CD, cassettes ...) dels diferents orgues i dels diferents compositors de la música organística.

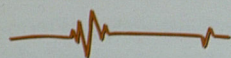
-Mantenir contactes amb altres associacions d'amics de l'orgue a nivell d'altres comunitats autònomes, com internacionals, afavorint l'intercanvi cultural (concerts, cursets... amb altres organistes d'altres indrets (tant espanyols, com estrangers).

-Edició semestral d'un Butlletí Informatiu que s'anomena, i així ho podeu apreciar en aquest primer número: SA CADIRETA que tractarà del món de l'orgue mallorquí i a l'orgue en general.



Seu de la Fundació ACA (Foto: Antoni Caimari)

A la Fundació ACA, ubicada a Búger, envoltada entre un bell paisatge propi de la nostra illa, es gestaren el "Simpòsium, les Jornades Internacionals dels Orgues Històrics i Amics de l'Orgue"



REGISTRES

(Resum de les notícies entorn
al món de l'orgue referents als anys 97-98)

Miquel Bennàssar

1997

GENER

– Dia 16 a les 17h concert de Trompeta i Orgue a càrrec de Julio Beltrán i Arnau Reynés a l'**església de la Porciúncula** dins el cicle “**Un hivern a Mallorca**”.

– Dia 17 festa de Sant Antoni, concert inaugural de la restauració-reconstrucció de l'orgue del **convent de Sta Anna de Muro**, per l'orguener Pere Reynés, a càrrec de l'organista Arnau Reynés. Obres de: Cabezón, Peraza, Carreira, Correa, Scheidt, Sola, Frescobaldi, Bach i Zipoli.

– Dia 27 a les 17h. concert d'orgue a càrrec de Mn.Bartomeu Veny a l'**església de la Porciúncula** dins el cicle “**Un hivern a Mallorca**”, monogràfic de J.S.Bach.

FEBRER

– Del 5 al 12 de febrer de l'any passat, tingué lloc a sa Pobra el “**VII Tieringer Orgelsymposium auf Mallorca**” organitzat pels “**Amics de l'orgue**” de Balingen sota la guia de l'organista Miquel Bennàssar. Aquest és un grup de gent (organistes professionals, amateurs, estudiants, orgueners o amants de l'orgue) que cada any organitza una excursió organística a diferents països d'Europa. Aquí es va organitzar un curs de música antiga dedicat a l'interpretació de la música ibèrica dels segles XVI i XVII als orgues de Mallorca sota el títol de: “**El medio registro** a la música ibèrica per orgue” impartit per l'organista M.Bennàssar.

El curs tingué lloc a l'orgue **Caymari de sa Pobra** (1717), a més de visitar els orgues històrics de Muro (1761), Pollença (1732), Campos (1822), Santanyí (1762), Algaida (1770), Santa Maria (1737), Inca (1694), Sant Geroni (1746). Tot plegat fou molt profitós per aquests alemanys que venen aquí per fer un turisme cultural. Al mateix temps serveix perquè gent especialitzada, que s'interessa pels nostres orgues històrics, puguin veure l'estat d'abandó en que es trobem molts d'ells i el nivell en que és fan les restauracions aquí a Mallorca.

– Dia 20 de febrer a les 17h. concert d'orgue a càrrec d'Arnau Reynés a l'**església de la Porciúncula** dins el cicle “**Un hivern a Mallorca**”.

MARÇ

– Dia 23 i 25 Concert de l'**Orfeó Universitari** i Orgue (Arnau Reynés) amb la Messe Basse de Fauré i corals de Bach, a Campanet i l'església de Santa Eulàlia de Palma.

– Dia 29, concert d'orgue i trompeta a càrrec d'Arnau Reynés i Julio Beltrán a l'església de Cala Rajada dins el cicle “**Un hivern a Mallorca**”.

ABRIL

“IV Jornades Musicals Capvuitada de Pasqua 1997”:

– Dia 4 a les 21⁰⁰ h. Concert de Cant i Orgue a càrrec de Maria Rosselló i Miquel Bennàssar a l'**església de Sant Joan Baptista de Muro** sota el títol “L'influència de la música vocal sobre la de tecla als segles XVII i XVIII”.

– Dia 5 a les 21⁰⁰ h. Concert dels “**Amics del Cant Gregorià**” i l'organista Antoni Mulet al **convent de Sant Domingo de Pollença**.

– Dia 6 a les 21,30 h. Concert de Trompeta i Orgue a càrrec de Julio Beltrán i Arnau Reynés a l'**església parroquial d'Artà**.

– Dia 9 a les 21⁰⁰ h. Concert al **convent de Sant Agustí de Felanitx** de “Joves alumnes d'orgue” a càrrec de Bartomeu Mut, Joan Segura, Antoni Rian i Bartomeu Manresa.

– Dia 10 a les 11⁰⁰ h. Concert d'orgue a l'**església de Sant Antoni Abat** per a escolars de **sa Pobra** a càrrec de Miquel Bennàssar.

– Dia 10 a les 20⁰⁰ h. presentació del llibre corresponent al “**III Simposi sobre els orgues històrics de Mallorca**” i “**III Trobada de documentalistes musicals**” Alcúdia 1996 a la biblioteca de **Ca'n Torró a Alcúdia**.

– Dia 10 a les 21 h. Concert d'orgue a càrrec de Xavier Carbonell a l'**església de Sant Jaume d'Alcúdia**.

– Dia 11 a les 21⁰⁰ h. Concert d'orgue a càrrec de Miquel Bennàssar a l'església de **Sant Antoni de sa Pobra**.

– Dia 12 a les 9,30 h. al **convent de Santa Anna de Muro** “**IV Simposi sobre els orgues històrics de Mallorca**”. Ponència a càrrec d'**Antoni Mulet i Barceló**: “*Els orgueners mallorquins del s.XIX*”.

“**IV Trobada de documentalistes musicals**”. Ponència a càrrec d'**Antoni Gili i Joan Parets**: “*250 anys de la mort d'Antoni Lliteres i Carrió*”.

– Dia 13 a les 21 h. Concert d'orgue a càrrec d'Arnau Reynés a l'església de **Santa Maria la Major d'Inca**.

– Del 8 al 15 Exposició de fotografies, edicions fonogràfiques i literàries sobre els **Orgues Històrics de Mallorca** al **convent de Muro**.

MAIG

– Dia 16 a les 21 h. Concert d'orgue i trompeta a càrrec d'Arnau Reynés i Julio Beltrán a l'**església de Sant Felip Neri de Palma**.

– Dia 25 a les 21,30 h. Concert inaugural de la restauració de la primera fase (Orgue Major) de l'orgue històric del **con-**

vent de Dominics de Manacor, restaurat per Gerhard Grenzing, a càrrec de Miquel Bennàssar amb motiu de les **Festes de Sant Domingo 1997**. Obres de: F.Couperin, J.S.Bach, Joan M.Thomàs i César Franck.

– Dia 28 a les 21 h. concert de Trompeta i Orgue a càrrec de Julio Beltrán i Arnau Reynés a l'**església de Santa Eulàlia**, amb motiu de les **Festes del Corpus 1997**.

JUNY

– Dia 7 a les 21 h. concert d'orgue a càrrec de Bartomeu Mut a l'**església de Sant Geroni**, amb motiu de les **Festes del Corpus** de Ciutat.

JULIOL

– Dia 6 a les 21'30 h. Concert d'orgue i l'Orquestra Simfònica de Balears a càrrec de l'organista Arnau Reynés i la direcció de Fernando Marina interpretant els concerts de Haendel i l'Adagio de Giazotto-Albinoni a l'**església parroquial de Campanet**.

AGOST

– Dia 9 concert de presentació de la secció **"Amics de l'Orgue"** de la Fundació ACA a l'**església de Sant Pere de Búger** a càrrec dels organistes:

Antoni Mulet, Arnau Reynés i Miquel Bennàssar.

SETEMBRE

– Dia 5 Concert de Cor i Orgue a càrrec de la Coral de Felanitx i la Capella Teatina (direcció: Jaume Estelrich i Catalina Puig) i els organistes Mateu Oliver i Bartomeu

Manresa amb motiu de la **"VII Nit Bielenca"** realitzada a la Fundació ACA. Els concerts es realitzaren a l'**església de Sant Pere de Búger**.

– Del 9 al 16 **"VI Curs Internacional d'Orgue Mn.Bartomeu Ballester"** a l'orgue del **Convent de Campos**, amb la participació de Monserrat Torrent (Música Ibèrica), Matthew Provost (Música Nòrdica), Andrés Cea (Música Antiga).

– Dies 10, 12 i 14 a les 21 h. cicle **"Concerts Extraordinaris"** al **Convent de Campos** amb la participació dels organistes: Andrés Cea, Matthew Provost i Monserrat Torrent.

– Dia 10 Concert pel **"XI Col·loqui de l'Associació Internacional de Llengua i Literatura catalanes"**, a l'**església de Santa Eulàlia de Palma**, a càrrec de l'organista Arnau Reynés.

– Dia 13 a les 22 h. concert d'orgue a càrrec d'Andrés Cea Galán a l'**església de Banyalbufar** dins del cicle **"Concerts a Banyalbufar"**.

– Dia 14 a les 22 h. concert d'orgue a càrrec de Miquel Bennàssar a l'**església de Santanyí** amb motiu de la **"Setmana Intercultural Alemanya–Illes Balears"** organitzat per "Sa Nostra".

OCTUBRE

– Del 4 a l'11 **"XXI Setmana dels Orgues Històrics"** amb la participació dels organistes: Miquel Bennàssar, Mn.Bartomeu Veny, Elmar Jahn i Hans-Dieter Möller a més dels conjunts vocals: "Capella Mallorquina" i "Amics del Cant Gregorià". Orgues de: sa Pobla, Binissaleu, El Socors, Sant Nicolau, Porreres, Sant Geroni i Santanyí. Organitzat per la **"Comissió Diocesana per els Orgues Històrics"** i l'**Església Evangèlica Alemanya**, patrocinat per IBATUR.



Participants del passat **"III Simpòsium i Trobada de Documentalistes Musicals"** a l'Ermita de La Victòria d'Alcúdia, 1996.
(Foto: Joana Crespi)

NOVEMBRE

– Dia 29, Concert d'Orgue i Orquestra amb els Concerts de Haendel, a càrrec de l'organista Arnau Reynés i el director dels Solistes de Mallorca, Agustí Aguiló, a l'**orgue de Santanyí**

Concerts d'organistes mallorquins a fora de Mallorca

– Dia 19 de setembre a les 20⁰⁰ h. a l'**illa de Rheinau (Suïssa)** a l'església catòlica, concert als dos orgues històrics (1709 i 1710) a càrrec de l'organista Miquel Bennàssar. Obres: Música Ibèrica s.XVI i XVII, Krebs i Bach.

1998

GENER

– Dia 15 a l'**església de la Porciúncula** i dia 17 a l'**església de Cala Ratjada** a les 17 hores respectivament, concert de Trompeta i Orgue a càrrec de Julio Beltrán i Arnau Reynés, dins el cicle **"Un hivern a Mallorca"**

– Dia 20 Conferència -Concert al **Convent de Manacor**, a càrrec d'Arnau Reynés organitzat per l'Ajuntament de Manacor.

MARÇ

– De dia 2 al 8 s'ha celebrat la **"XXVIII Setmana Internacional d'Orgue"** que com ja ens té acostumats ha tengut lloc a l'església de Sta Eulàlia de Ciutat (dies 2 a 6), a Sta Maria de Maó a Menorca (dies 4 i 6), Catedral de Ciutadella (dies 5 i 7) i a l'església de Sta Creu d'Eivissa (dies 7 i 9). Intervingueren cinc organistes dels següents països: Espanya, Bèlgica, Itàlia, Alemanya i França.

– Del 27 al 30 excursió als orgues històrics de Sant Geroni, Santanyí, Campos i sa Pobla dels alumnes d'orgue del **Conservatori Superior de Música d'Augsburg** amb els professors Karl Maureen i Andreas Maisch, amb un curs d'introducció a la música ibèrica dels segles XVI i XVII sota la direcció de Miquel Bennàssar.

ABRIL

– Enguany en el mes d'abril no s'ha fet el **"Simposi sobre els orgues històrics de Mallorca i la Trobada de Documentalistes Musicals"**, ja que degut a un conveni entre els **"Amics de l'Orgue"** i IBATUR s'ha passat a la segona quinzena del mes d'octubre. Així haurem arribat al 5é Simposi i a la 5é Trobada que per primera vegada tindrà caràcter internacional, amb concerts d'organistes estrangers i dues ponències; una feta per un mallorquí com cada any i l'altre per un ponent de parla alemanya, desenvolupant-se durant dos dies.

– Dia 4 a l'**església de Sant Nicolau** a Ciutat i dia 5 a l'**església de Campanet**, la Coral Universitària dirigida per Joan Company i l'organista Arnau Reynés, interpretaran el "Requiem" Op.9 de Maurice Duruflé, en la versió reduïda que aquest va fer per Cor i Orgue, ja que l'original del 1947 és per Gran Orquestra, Cor i Orgue. El concert fou a les 20,30 hores.

– Dia 6 d'abril a les 19,30 hores concert d'orgue a càrrec de Bartomeu Veny a la Seu de Ciutat amb les següents obres: "Concert en si m." (Allegro-Adagio-Allegro) transcrit per J.G.Walter (1684-1748), "Preludi i Fuga en si m." BWV 544 de J.S: Bach i "In Memoriam" a Gaston Litaize de Bernat Julià (1922).

– Dia 14 d'abril a l'**església de Sta M. de Rubines de Binissalem** breu concert d'orgue a càrrec de Miquel Bennàssar a l'orgue portàtil altre temps de Binissalem i actualment al **convent de Santa Anna de Muro**, amb motiu del dia commemoratiu de la Butlla de 1248.

MAIG

– Dia 25 de Maig, Concert d'orgue a **la Seu de Palma** a càrrec de l'organista Arnau Reynés, amb obres de Cabanilles, Bach, Cesar Franck, B. Julià, Guridi i Widor, organitzat pel Congrés Internacional de Microbiologia.

AGOST

– Dia 2 d'Agost, Concert inaugural de la restauració de l'orgue de l'**església parroquial de Lloret de Vistalegre**, a càrrec de l'organista Arnau Reynés, amb obres de Cabanilles, Bach, Joan M^a Thomàs i Miquel Capllonch.

SETEMBRE

– Dia 5 concert de Cor i orgue a càrrec de l'Harpa d'Inca (direcció: Magdalena Aguiló) i l'organista Arnau Reynés amb motiu de la **VIII Nit Bielenca** dedicada al compositor Mallorquí Mn. Bernat Salas, celebrada a la **Seu de la Fundació ACA**. El concert es realitzà a l'**església de Sant Pere de Búger**.



L'Harpa d'Inca dirigida per Magdalena Aguiló interpreta la missa **"In honorem Sanctae Mariae Majoris"** del compositor Mn. Bernat Salas.

– Dia 11 Concert a l'orgue de **Santanyí** dintre el marc del **XIX Encontre Internacional de Compositors** amb obres d'Antoni Matheu, Antoni Martorell, Xavier Carbonell i Enric Ferrer, a càrrec dels organistes Arnau Reynés i Miquel Bennàssar.

– Dia 20 Concert inaugural de la restauració-reconstrucció de l'orgue de **Santa Maria**, per l'orguener Pere Reynés, a càrrec dels organistes Antoni Mulet i Arnau Reynés

– Dia 27 Concert de Cant i Orgue a càrrec de la Soprano Joana Llabrés i l'organista Arnau Reynés, a l'orgue de **Sant Miquel de Campanet**, amb obres de Cabanilles, Bach, Widor, Mendelson, Bach-Gounod, Fauré i Mozart.

Concerts d'organistes mallorquins a fora de Mallorca

– Dia 17 i 18 d'abril concert d'orgue d'Arnau Reynés als pobles de **Cabannes i Chaumont (França)**.

– Dia 26 de setembre concert de Miquel Bennàssar a l'orgue històric (1723) de l'**església de Sant Miquel de Nieder-Ramstadt (Düsseldorf-Alemanya)**. Dia 27 curset d'introducció a l'interpretació de la música ibèrica antiga.

– Dia 11 d'octubre concert de Miquel Bennàssar a **Austria** a l'orgue històric de **Neufelden** (1720–30) i a l'orgue de **Altenfelden** construït en l'estil de Gottfried Silbermann.



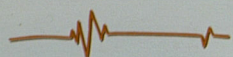
El “XIX Encontre Internacional de Compositors” dedicà enguany un concert d'obres per a orgue de compositors catalans i balears.



L'obra “Ceiola” per a orgue del compositor Xavier Carbonell, a més de les dues mans de l'organista Miquel Bennàssar, necessita quatre mans més per col·locar minuciosament uns “plomets” tot seguint les instruccions de la partitura. (Foto: T. Amorós)



L'impressionant orgue històric de l'Església de Sant Andreu de Santanyí, construït pel genial Jordi Bosch (1762), fou protagonista del concert d'orgue de l'Encontre de Compositors. (Foto: Tomeu Amorós)



ORGUENERIA

Antoni Mulet

L'orguener Pere Reynés està realitzant des de fa un parell d'anys la restauració de l'**orgue de la parròquia de Soller**. Es una obra d'envergadura ja que es tracta d'un orgue de tres teclats i pedal. La posada en marxa de la restauració ha estat prou difícil. Davant un instrument que ha sofert tants de canvis no és fàcil decidir quin orgue es reconstrueix: El del segle XVIII, el del XIX o el del XX.

L'orgue fou construït a 1798 pel suís Ludwig Scherrer dins l'estètica barroca francesa, amb Orgue Major i Cadireta de 51 notes i Ecos de 32 notes. A 1899 va ésser modificat per Julià Munar que li afegí un tercer teclat de caire romàntic i augmentà els jocs de batalla. Posteriorment, a 1928, el basc Leocadio Galdós li incorporà un pedaler amb un sol joc de transmissió pneumàtica, eliminant la meitat dels jocs de la cadireta a la qual també incorporà un secret pneumàtic.

La comissió per a la restauració de l'orgue de Soller ha hagut de escollir entre projectes de diferents orgueners que contemplaven des de la reconstrucció total del Scherrer de 1798 (Felsberg), fins a un orgue nou aprofitant els elements de Munar (Arrizabalaga, Reynés), passant per un compromís entre ambdós (Jongepier). Com va escriure el mateix Arrizabalaga, en aquest cas una restauració puritana seria el més fàcil però no el més convenient.

Pere Reynés ha construït secrets nous per a l'Orgue Major (12 jocs), la Cadireta (8 jocs) i el Pedal (6 jocs) ja que els vells eren inservibles. Ha aprofitat el secret de l'Orgue de Dalt de Munar, que és l'únic que funciona actualment. També ha fet nova la consola.

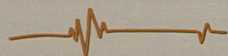


EDICIONS DISCOGRÀFIQUES

Joan Parets

– Està a punt de sortir al carrer d'aquí a poc temps, l'enregistrament de música per transcrita per a Trompeta i Orgue que han duit a terme al nou orgue de l'**església parroquial de Campanet** (construït per Pere M.Reynés), el trompetista Julio Beltrán i l'organista Arnau Reynés amb obres de: H.Purcell, J.Stanley, M.A.Charpentier, F.Schubert, Bach-Gounod, Albinoni-Giazotto, J.Palou i A.Martorell.

– També està en projecte per part de la **Fundació ACA**, d'enregistrar una col·lecció de CD de molt alta qualitat, dedicada monogràficament a cada un dels orgues mallorquins més emblemàtics, amb un programa de música idònia que lligui bé amb l'estil de l'instrument interpretat per diferents organistes mallorquins.



SES MANXES

(Informe de secretaria)

Com tots ja sabeu, des de que es feu la presentació el 9 d'agost del 1997 d'aquesta secció "*Amics de l'Orgue*" integrada dins les diferents àrees de la Fundació ACA, s'està fent una campanya de captació de socis-subscriptors. La comissió permanent de la secció s'ha anat reunint cada dos mesos per organitzar les diverses activitats que tendran lloc durant tot l'any 98 i també per a confeccionar aquest bolletí informatiu que ara teniu en les mans. També vos volem recordar que la secció "*Amics de l'Orgue*" està oberta a tothom, ja siguin afectacionats, simpatitzants, organistes parroquials, concertistes, músics o amants en general de l'orgue i la seva literatura. La quota anual està fixada en la quantitat mínima de 1.000 pessetes, encara que el que vulgui fer una aportació més elevada com ha anat succeint amb alguns subscriptors, sempre serà ben rebuda. Tots els subscriptors rebran informació puntual i precisa de tot allò que estigui relacionat entorn al món de l'orgue a Mallorca (concerts, restauracions, orgues nous, cursos, etc.).

Seguidament passam a donar la llista detallada dels socis que estan subscrits fins el dia d'avui:

SOCIS FUNDADORS:

Director: Arnau Reynés i Florit – organista.

Vicedirector: Antoni Mulet i Barceló – organista.

Secretari: Joan Segura i Aguiló – advocat.

Vicesecretari: Miquel Bennàssar i Bibiloni – organista

Tresorer: Fundació ACA.

Vocals:

Antòni Caimari i Alomar – compositor.

Xavier Carbonell i Castell – compositor.

Bartomeu Mut i Llabrés – organista.

Joan Parets i Serra – Centre de Recerca.

Pere M. Reynés i Florit – orguener.

SOCIS INICIALS:

Fundació ACA, Margarida Bennàssar i Monserrat, Sebastiana Siquier i Bennàssar, Antòni Siquier i Payeras, Teresa Matas i Miralles, Francesca Alomar i Bover, Llorenç Gual i Vicenç, Josep Lluís Pol i Llompart, Encarnación Miguel García, Antoni Oliver i Fullana, Bartomeu Manresa i Servera, Miquel Cabot i Parets, Antònia Sitga i Gomila, Cristina Gallardo i Sagraera, Margalida Furió i Terrassa.

TROMPA MAGNA

(Informació dels propers concerts, cursets, activitats i demés esdeveniments entorn al món de l'orgue).

Miquel Bennàssar

"XXII SEMANA DE LOS ÓRGANOS HISTÓRICOS DE MALLORCA"

SANT ANTONI ABAT DE SA POBLA

Orgue històric construït per / Organo histórico construido por
/ Historic Organ made by / Historische Orgel gebaut von:
DAMIÀ CAYMARI, 1717

• Dia/Day/Tag 3 Octubre/October / Oktober 20'00 h.

Hans-Dieter Möller, orgue/órgano/organ/Orgel...

ESGLÉSIA PARROQUIAL DE BINISALEM

Orgue històric construït per / Organo histórico construido por
/ Historic Organ made by / Historische Orgel gebaut von:
ANTONI PORTELL 1854

• Dia/Day/Tag 5 Octubre/October / Oktober 20'30 h.

Hans-Dieter Möller, orgue/órgano/organ/Orgel.

ESGLÉSIA DELS SOCORS - PALMA

Orgue històric construït per / Organo histórico construido por
/ Historic Organ made by / Historische Orgel gebaut von:
DAMIÀ I SEBASTIÀ CAYMARI, 1702

• Dia/Day/Tag 6 Octubre/October / Oktober 20'00 h.

Hans-Dieter Möller, orgue/órgano/organ/Orgel.

ESGLÉSIA DE SANT NICOLAU - PALMA

Orgue històric construït per / Organo histórico construido por
/ Historic Organ made by / Historische Orgel gebaut von: JULIÀ
MUNAR, Finals del s. XIX

• Dia/Day/Tag 7 Octubre/October / Oktober 20'00 h.

D. Losada, orgue/órgano/organ/Orgel.
Capella Mallorquina, Director: Bernat Julià.

ESGLÉSIA PARROQUIAL DE PORRERES

Orgue històric construït per / Organo histórico construido por
/ Historic Organ made by / Historische Orgel gebaut von: LLUÍS
NAVARRO, 1737

• Dia/Day/Tag 8 Octubre/October / Oktober 20'30 h.

D. Losada, orgue/órgano/organ/Orgel.
Amics del Cant Gregorià,
Director: Sebastià Melià.

ESGLÉSIA DE SANT JERONI - PALMA

Orgue històric construït per / Organo histórico construido por
/ Historic Organ made by / Historische Orgel gebaut von:
MATEU BOSCH, 1746.

• Dia/Day/Tag 9 Octubre/October / Oktober 20'00 h.

Adalberto Martínez, orgue/órgano/organ/Orgel.

ESGLÉSIA PARROQUIAL DE SANTANYÍ

Orgue històric construït per / Organo histórico construido por
/ Historic Organ made by / Historische Orgel gebaut von: JORDI
BOSCH, 1762

• Dia/Day/Tag 10 Octubre/October / Oktober 20'30 h.

Adalberto Martínez, orgue/órgano/organ/Orgel.

V Jornades Internacionals de l'Orgue Històric

CONVENT DELS FRARES DOMINICS DE MANACOR

Orgue històric construït per / Organo histórico construido por
/ Historic Organ made by / Historische Orgel gebaut von: JULIÀ
MUNAR, 1888

• Dia/Day/Tag 15 Octubre/October / Oktober 21'00 h.

Julio Beltrán, trompeta/trumpet/Trompette.

Palma (Balears).

Arnau Reynés, orgue/órgano/organ/Orgel.

Campanet (Balears).

PARROQUIAL D'ARTÀ

Orgue històric construït per / Organo histórico construido por
/ Historic Organ made by / Historische Orgel gebaut von:
ANTONI PORTELL, 1851

• Dia/Day/Tag 16 Octubre/October / Oktober 21'00 h.

"JOVES ALUMNES" orgue/órgano/organ/Orgel. ..

SANT ANTONI ABAT DE SA POBLA

Orgue històric construït per / Organo histórico construido por
/ Historic Organ made by / Historische Orgel gebaut von:
DAMIÀ CAYMARI, 1717

• Dia/Day/Tag 17 Octubre/October / Oktober 21'00 h.

Bartomeu Mut, orgue/órgano/organ/Orgel.

Sencelles (Balears).

SANT MIQUEL DE FELANITX

Orgue històric construït per / Organo histórico construido por /
Historic Organ made by / Historische Orgel gebaut von: SEBASTIÀ I
DAMIÀ CAYMARI, 1696 - 1699

• Dia/Day/Tag **18** Octubre/October/Oktobre **21'00** h.

Miquel Bennàssar, orgue/órgano/organ/Orgel.

Sa Pobla (Balears).

CONVENT SANT DOMINGO DE POLLENÇA

Orgue històric construït per / Organo histórico construido por /
Historic Organ made by / Historische Orgel gebaut von: LLUÍS
NAVARRO, 1732

• Dia/Day/Tag **21** Octubre/October/Oktobre **21'00** h.

Andrés Cea Galán, orgue/órgano/organ/Orgel.

Sevilla (Andalusia).

SANT JOAN BAPTISTA DE MURO

Orgue històric construït per / Organo histórico construido por /
Historic Organ made by / Historische Orgel gebaut von: PERE
JOSEP BOSCH, 1761

• Dia/Day/Tag **22** Octubre/October/Oktobre **21'00** h.

François Houtart, orgue/órgano/organ/Orgel.

Brusel·les (Bèlgica).

SANTA MARIA LA MAJOR D'INCA

Orgue històric construït per / Organo histórico construido por /
Historic Organ made by / Historische Orgel gebaut von: GABRIEL
THOMÀS I ESTARELLAS, 1816

• Dia/Day/Tag **25** Octubre/October/Oktobre **21'00** h.

Matthew Provost, orgue/órgano/organ/Orgel.

Norden (Alemanya).

SANT JAUME D'ALCÚDIA

Orgue històric construït per / Organo histórico construido por /
Historic Organ made by / Historische Orgel gebaut von: JULIÀ
MUNAR, 1893 - 1899

• Dia/Day/Tag **29** Octubre/October/Oktobre **21'00** h.

Bartomeu Mut, orgue/órgano/organ/Orgel.

Sencelles (Balears).

SANT ANDREU DE SANTANYÍ

Orgue històric construït per / Organo histórico construido por /
Historic Organ made by / Historische Orgel gebaut von: JORDI
BOSCH, 1762

• Dia/Day/Tag **30** Octubre/October/Oktobre **20'30** h.

SCHOLA "AMICS DEL CANT GREGORIÀ" - Mallorca

Sebastià Melià, direcció/dirección/direction.

Porreres (Balears).

Arnau Reynés, orgue/órgano/organ/Orgel.

Campanet (Balears).

SANT JERONI DE PALMA

Orgue històric construït per / Organo histórico construido por /
Historic Organ made by / Historische Orgel gebaut von:
MATEU BOSCH, 1746.

• Dia/Day/Tag **31** Octubre/October/Oktobre **20'00** h.

Joana Llabrés, soprano/sopran.

Inca (Balears).

Miquel Bennàssar, orgue/órgano/organ/Orgel.

Sa Pobla (Balears).

V Simpòsium sobre Orgues Històrics
V Trobada de Documentalistes Musicals
Pollença - 1998

ESGLÈSIA CONVENT SANT DOMINGO DE POLLENÇA

• Dissabte, **24** d'octubre a les **9'30** h.

SIMPÒSIUM

Ponent: **Ruedi van Straten**, Supervisor-Experte per a la
Restauració d'Orgues Històrics del Govern Holandès.

Títol de la Ponència:

"Restauracions amb criteris històrics, als nostres dies"

A continuació es donarà lectura a les comunicacions presentades.

Moderarà la sessió: **Miquel Bennàssar**.

• Diumenge, **25** d'octubre a les **9'30** h.

SIMPÒSIUM

Ponent: **Antoni Mulet**.

Títol de la Ponència:

*"Els orgueners mallorquins de la 2ª meitat del s.XIX:
Julià Munar"*

A continuació es donarà lectura a les comunicacions presentades.

Moderaran la sessió: **Joan Parets** i **Arnau Reynés**.

~ TROBADA DE DOCUMENTALISTES MUSICALS ~

Ponents: **Francesc Crespí, Joan Parets i Antoni Pizà.**

Títol de la Ponència:

"La Musicologia a les Balears"

A continuació es donarà lectura a les comunicacions presentades

Moderarà la sessió: **Arnau Reynés.**

ALTRES ACTIVITATS

FOMENT DEL TURISME - SALA DE JUNTES

C/. Constitució, 1 Principal. Palma

- Dimarts dia **13** d'octubre a les 11'30 h.

Presentació als mitjans de comunicació del "V Simpòsium i Jornades Internacionals de l'Orgue Històric de les Balears" i "V Trobada de Documentalistes Musicals"

ESGLÈSIA CONVENT SANT DOMINGO DE POLLENÇA

- Del **22** al **25** d'octubre
Horari: d'11 a 13 h. i de 17 a 19 h.

Exposició de fotografies, edicions fonogràfiques i literàries sobre els**Orgues Històrics de Mallorca.** Col·lecció propietat d'"Amics de l'Orgue" i del "Centre de Recerca i Documentació Històrico-Musical de Mallorca".

Col·labora: **"Sa Nostra"** Caixa de Balears

- Dissabte, **24** d'octubre a les **12'30** h.

Presentació del llibre corresponent al "**IV Simpòsium sobre els Orgues Històrics de Mallorca**" i "**IV Trobada de Documentalistes Musicals**" - Vila de Muro 1997.

Presentació de l'**Informatiu Semestral "SA CADIRETA"**

ESGLÈSIA DE SANT ANTONI ABAT DE SA POBLA

Orgue històric construït per: DAMIÀ CAYMARI, 1717.

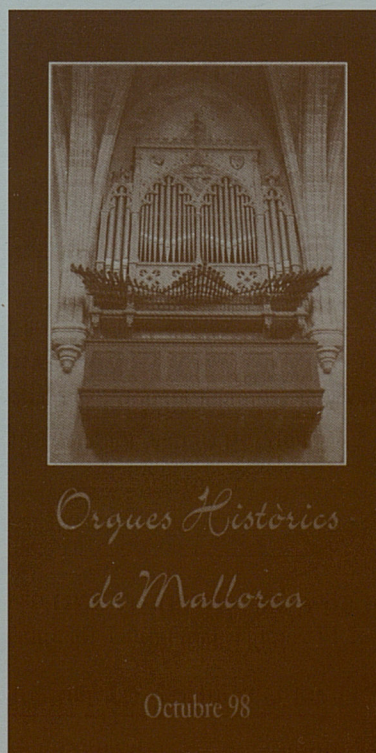
- Data a determinar a les **11'00** h.

Concert d'orgue per a escolars de Sa Pobra

Intèrpret i comentarista: **Antoni Mulet.**

Anunci de dos importants cicles dedicats a l'Orgue Històric

Ja som al V Simpòsium Internacional de l'Orgue Històric i a la V Trobada de Documentalistes Musicals



El V Simpòsium i Jornades Internacionals de l'Orgue Històric de les Balears i la V Trobada de Documentalistes Musicals es realitzaran a l'Església Convent de Sant Domingo de Pollença. (Foto: Pere March)



Feu-vos socis d'“Amics de l'Orgue” i coneixereu el món enigmàtic dels orgues històrics

ACA - Son Bielí 07311 Búger • Mallorca • Illes Balears (Espanya) • Tel. +(34) 971 51 65 01 - Fax: 971 51 65 02



FULL D'INSCRIPCIÓ

Nom i llinatges

N.I.F. Adreça

Població C.P.

Província Tel.

Professió

Compte o llibreta:

Entitat Oficina D.C.

Número de Compte

A..... de..... de l'any.....
Firma,

Aportació: Pts.

Aportació mínima: **1.000** pts. anuals • Els socis d'“Amics de l'Orgue” rebràn gratuïtament al seu domicili l'informatiu “Sa Cadireta” i els programes de les activitats de l'ACA

Ara hem creat amb el lema “Escoltau Música d'Avui”, la secció d'Amics d'UM/Unió Músics que us donarà la possibilitat de colleccionar semestralment una selecció de 3 Discs Compactes

Desitjaria subscribir-me a “Amics d'UM/Unió Músics” i rebré cada **semestre** directament al meu domicili 3 CDs editats per UM, al preu especial de **1.900** Pts. unitat, mes **300** Pts de despeses de transport, amb un total de **6.000** Pts. IVA inclòs.

ACA - Son Bielí 07311 Búger • Mallorca • Illes Balears (Espanya) • Tel. +(34) 971 51 65 01 - Fax: 971 51 65 02

FULL D'INSCRIPCIÓ

 UM / Unió Músics

Nom i llinatges

N.I.F. Adreça

Població C.P.

Província Tel.

Professió

Compte o llibreta:

Entitat Oficina D.C.

Número de Compte

A..... de..... de l'any.....
Firma,



Església Parroquial Sant Antoni Abat de sa Pobla, de l'Any 1697

Orgue Històric construït per **Damià Caymari, 1717**

Rector de la Parròquia: **Rvd. Miquel Mulet Bujosa.**

Organista titular: **Miquel Bennàssar.**

Fotografia: 1998, **Joan Llabrés.**



8 429364 030010

Preu 200 Pts.